

Rec de les Nogueres

L'Estany

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Partida d'El Prat (Antic Estany natural)
Emplaçament: A l'est del nucli urbà.
Alçada: 869

Coordenades:

Latitud: 41.86491
Longitud: 2.11453
UTM Est (X): 426512
UTM Nord (Y): 4635157

Classificació

Número de fitxa: 08079 - 40
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Obra civil
Estil / època: Modern Popular
Segle: XVI-XVIII
Any: 1554
Autoria de l'element: Mestre d'obres Joan de Borda-Torelló, (obres d'arranjament de 1554).
Morató Sellés, 1735
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: Inventari Zones Humides de Catalunya
Número inventari: Si, IZH 1300800
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de l'Estany
Autoria de la fitxa: Anna Chàvez Calm - Isidre Pastor Batalla

Descripció

Sistema extens de drenatge de les aigües del prat de l'Estany; consistent en una xarxa de séquies o canals artificials excavats al terreny que conflueixen en les boques d'entrada de la mina. Aquesta xarxa de drenatge és formada encara actualment per dos recs principals (el rec de les Nogueres i el rec del Mig) i diversos ramals de menor entitat que aboquen les aigües recollides als recs principals. Aquest àmbit defineix una conca natural d'aportació d'aigua amb una superfície de drenatge d'unes 110 Ha (1,10 km²), aproximadament, delimitada per les carenes de la Serreta, el turó de la Barra, el serrat de l'Horabona, el collet del Raval del Prat, el serrat Febrer, el serrat de la Creu, el serrat del Gaig i les mateixes boques receptores de la mina.

Observacions:

Forma part de la xarxa de canals de dessecació i sabem que ja existia el 1554, quan el monestir ordenà reparar i millorar els sistemes de drenatge de l'estany.

Història

Un document de 1554, localitzat a l'Arxiu Parroquial de Santa Maria de l'Estany, indica que en aquesta data ja existia el Pontarró, en el camí que enllaçava el monestir amb el camí de Vic, i una xarxa de recs a cel obert que solcaven el prat.

També es fa palès que el sistema de recs aleshores no funcionava del tot bé, per manca de capacitat i desnivell i molt probablement per deficiències en els treballs de neteja i manteniment. Es fa difícil creure que aquests recs o grans rases havien estat oberts feia poc. Al contrari, som del parer que han de tenir un origen medieval.

El 26 de febrer de 1554 es reuniren a l'Estany Carles de Cardona, abat comendatari del monestir de Santa Maria de l'Estany, i senyor jurisdiccional del lloc, i Joan de la Borda, mestre d'obres de la vila de Torelló, i arribaren a un pacte o concòrdia en relació als treballs que el mestre estava a punt de començar en els valls del prat de l'Estany, des del Pontarró fins a la mare de l'aigua de l'esmentat prat. Segons es diu en el document, el que s'anava a fer havia estat acordat prèviament després d'una inspecció conjunta de les dues parts i algunes "notables perssones" que els van acompanyar, potser pèrits o mestres especialistes en aquest tipus d'obres i alguns prohoms del terme. Les obres havien de començar l'1 d'abril i es va establir que Joan de Borda havia d'enfondir en vuit pams respecte del nivell que tenien aleshores i d'eixamplar-los en sis pams, dos valls que ja existien al prat, en el sentit de la plana inundada de l'Estany.

El primer d'aquests valls o rases era més gran, segurament de més longitud i amplada, i anava de l'Estany fins al camí de Vic passant pel Pontarró. El segon que era subsidiari del primer, al que aportava cabal, es podria identificar amb l'actual rec de les Nogueres.

Bibliografia

BEUTER, Santiago-BLASCO, Sandra (2009). Estudi geotècnic per a la rehabilitació d'una mina de desguàs d'un estany. Municipi de l'Estany. Inèdit, Beuter-Blasco Consultoria Geològica. Ajuntament de l'Estany. L'Estany.

BEUTER, Santiago-BLASCO, Sandra (2015). Estudi de l'evolució geològica de la cubeta de l'Estany

(Moianès), pel condicionament d'itineraris turístics. Certis. Obres i Serveis. Sau.

COSTA, Enric (2003). Inventari de recursos turístics del Moianès, Inèdit, Moià.

FABREGA, Marta (1997). Estratigrafia i fàcies de sediments continentals de l'eocè superior del sector SE de la depressió central catalana. Tesi doctoral inèdita. Unitat d'Estratigrafia del Departament de Geologia de la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.

GUTIERREZ Daniel; MORROS Jordi; URBIOLA Marta (2014). Projecte museogràfic del paisatge cultural de l' Estany. L'Estany, història i natura, el domini de la terra i el domini de l'aigua. TEGULA Arquitectura i Patrimoni Cultural. Ajuntament de l'Estany (Moianès).

MORROS i CARDONA, Jordi; PUIGFERRAT i OLIVA, Carles (2010). "Una obra de sanejament del segle XVIII: La mina de desguàs de l'Estany (el Moianès)" Rev. AUSA , XXIV, no.166 . Patronat d'Estudis Osonencs. Vic. p. 753-780.

MORROS i CARDONA, Jordi; PUIGFERRAT i OLIVA, Carles (2013). "Restauració de la galeria de pedra seca de la mina del monestir de L'Estany". VII trobada d'Estudi per a la preservació de la Pedra seca als Països Catalans. Maig 2013.

POU, Aureli-VINYETA, Ramon (1974). L'Estany. Guia turística, Editorial Montblanc-Martín. Barcelona.

